

Patris vita æterna est, et Christus Filius ipse est vita æterna; mandatum Patris ipse Filius est. Quomodo enim non est mandatum Patris, quod est Verbum Patris? Aut si mandatum a Patre Filio datum carnaliter accipitis, tanquam dixerit Pater Filio: Hoc mando tibi, hoc illud volo facias: quibus verbis locutus est unico Verbo? Numquid quando mandatum dabat ad Verbum, verba quærebat? Quia ergo vita æterna est Patris mandatum, et ipse Filius est vita æterna, credite et accipite, credite et intelligite, quia Propheta dicit: « Nisi credideritis, » non intelligetis¹. » Non capitis? dilatamini. Apostolum audite: « Dilatamini, ne sitis jugum ducentes cum infidelibus². » Qui hoc nolunt credere, antequam capiant, infideles sunt. Quia vero infideles esse voluerunt, imperiti remanebunt. Credant ergo, ut intelligant. Prorsus mandatum Patris vita æterna est. Ergo mandatum Patris ipse Filius est, qui hodie natus est: mandatum non a tempore datum, sed mandatum natum. Exercet mentes Evangelium Joannis, limat et excarnat, ut de Deo non carnaliter, sed spiritaliter sapiamus. Sufficiant ergo ista, fratres, vobis, ne in longitudine disputationis subrepat somnus obliuionis.

¹ 1 Isai. vii, 9. — ² 2 Cor. vi, 14.

SERMO CXLI¹.

De verbis Evangelii Joan. xiv. *Ego sum via, et veritas, et vita.*

I. INTER cætera, cum sanctum Evangelium legeretur, audistis quod ait Dominus Jesus: « Ego sum via, et veritas, » et vita². » Veritatem et vitam omnis homo cupit: sed viam non omnis homo invenit. Deum esse quamdam vitam æternam³, immutabilem, intelligibilem, intelligentem, sapientem, sapientes facientem, nonnulli etiam hujus sæculi philosophi viderunt. Veritatem fixam, stabilem, indeclinabilem, ubi sunt omnes rationes rerum omnium creaturarum, viderunt quidem, sed de longinquo; viderunt, sed in errore positi: et idcirco ad eam tam magnam et ineffabilem, et beatificam possessionem, qua via perveniretur, non invenerunt. Nam quia viderunt etiam ipsi (quantum videri ab homine potest), creatorem per creaturam, factorem per facturam, fabricatorem mundi per mundum, Paulus apostolus testis est, cui utique debent credere Christiani. Ait enim, cum de talibus loqueretur: « Revelatur ira Dei de coelo super omnem impietatem. » Ista, sicut recognoscitis, Pauli Apostoli verba sunt. « Revelatur ira Dei de coelo super omnem impietatem et injustitiam hominum, qui veritatem in iniquitate detinent⁴. » Numquid dixit eos non detinere veritatem? Sed veritatem in iniquitate detinent. Bonum

¹ Alias xv, de verbis Domini. — ² Joan. xiv, 6. — ³ Florus ad Rom. i. — ⁴ Rom. i, 18, 19.

est quod tenent : sed malum est ubi tenent. Veritatem in iniquitate detinent.

II. Occurrebat autem, ut diceretur ei : Unde illi impii veritatem detinent? Numquid Deus ad quemquam eorum locutus est? Numquid legem acceperunt, sicut Israëlitarum populus per Moysen? Unde ergo detinent veritatem, vel in ipsa iniquitate? Audite quod sequitur, et ostendit. « Quia quod notum est Dei, inquit, manifestum est in illis : Deus enim illis manifestavit. Manifestavit illis quibus legem non dedit? » Audi quomodo manifestavit. « Invisibilia enim ejus per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur. » Interroga mundum, ornatum coeli, fulgorem dispositionemque siderum, solem diei sufficientem, lunam noctis solatium : interroga terram fructificantem herbis et lignis, animalibus plenam, hominibus exornatam : interroga mare, quantis et qualibus natatilibus plenum : interroga aëra, quantis volatilibus viget : interroga omnia, et vide si non sensu suo tanquam tibi respondent : Deus nos fecit. Hæc et philosophi nobiles quæsierunt, et ex arte artificem cognoverunt. Quid ergo? quare revelatur ira Dei super ipsam impietatem? Quia veritatem in iniquitate detinent? Veniat, ostendat quomodo. Jam enim dixit, quomodo cognoverunt. « Invisibilia ejus, id est, Dei, per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur; sempiterna quoque ejus virtus et divinitas; ut sint inexcusabiles. Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum honorificaverunt, aut gratias egerunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum. » Apostoli verba sunt, non mea. « Et obscuratum est insipiens cor eorum; dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. » Quod curiositate invenerunt, superbia perdidit. Dicentes se esse sapientes, id est, donum Dei sibi tribuentes, stulti

facti sunt. Verba, inquam, Apostoli sunt : « Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. »

III. Ostende, proba stultitiam ipsorum. Ostende, Apostole, et sicut ostendisti nobis unde potuerunt pervenire ad cognitionem Dei, quoniam invisibilia ejus per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur : ita nunc ostende quomodo dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. Audi : Quia immutaverunt, ait, gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. Figuras enim istorum animalium, sibi deos Pagani fecerunt. Invenisti Deum, et colis idolum. Invenisti veritatem, et ipsam veritatem in injustitia detines. Et quod per Dei opera cognovisti, per opera hominis perdis. Totum considerasti, coeli, terræ, maris, elementorumque omnium ordinem collegisti : istud non vis attendere, quod mundus opus est Dei, idolum opus est fabri. Si faber idolo, sicut dedit figuram, daret et cor, ab ipso idolo faber adoraretur. Quomodo enim, o homo, faber tuus Deus est, sic homo idoli faber est. Quis est Deus tuus? Qui te fecit. Quis est Deus fabri? Qui illum fecit. Quis est Deus idoli? Qui fecit illud. Ergo si idolum cor haberet, nonne fabrum adoraret qui illud fecit? Ecce in qua iniquitate veritatem tenuerunt, et ad possessionem illam quam viderunt, viam perducentem non invenerunt.

IV. Christus autem, quia ipse est apud Patrem veritas et vita, Verbum Dei, de quo dictum est : « Vita erat lux hominum¹ : » quia ergo ipse est apud Patrem veritas et vita, et non habebamus qua iremus ad veritatem, Filius Dei qui semper in Patre veritas et vita est, assumendo hominem factus est via. Ambula per hominem, et pervenis ad Deum. Per ipsum vadis, ad ipsum vadis. Noli

¹ Joan. 1, 4.

quærere qua ad illum venias, præter ipsum. Si enim via esse ipse nolisset, semper errarem. Factus ergo via est qua venias. Non tibi dico, quære viam. Ipsa via ad te venit: surge et ambula. Ambula moribus, non pedibus. Multi enim bene ambulant pedibus, et male ambulant moribus. Aliquando enim ipsi bene ambulantes, præter viam currunt. Invenies quippe homines bene viventes, et non Christianos. Bene currunt: sed in via non currunt. Quanto plus currunt, plus errant; quia a via recedunt. Si autem tales homines perveniant ad viam, et teneant viam, o quanta securitas est, quia et bene ambulant, et non errant. Si autem non tenent viam, quantumvis bene ambulent, heu quam dolendum est. Melius est enim in via claudicare, quam præter viam fortiter ambulare. Hæc satis sint Charitati Vestrae. *Conversi ad Dominum, etc.*

SERMO CXLII¹.

De iisdem verbis Evangelii Joan. XIV, *Ego sum via, etc.*

I. ERIGUNT nos divinæ lectiones, ne desperatione frangamur: et rursus terrent, ne superbia ventilemur. Tenere autem viam mediam, veram, rectam, tanquam inter sinistram desperationis et dexteram præsumptionis, difficillimum esset nobis, nisi Christus diceret: « Ego sum, » inquit, via, et veritas, et vita². » Tanquam diceret: Qua vis ire? « Ego sum via. » Quo vis ire? « Ego sum » veritas. » Ubi vis permanere? « Ego sum vita. » Securi ergo ambulemus in via: sed insidias timeamus juxta viam.

¹ Alias LIV, de verbis Domini et XXXIV, ex hom. I. — ² Joan. XIV, 6.

Inimicus insidiari non audet in via; quia Christus est via: sed juxta viam plane non desinit. Unde et in Psalmo dicitur: « Juxta semitas scandala posuerunt mihi¹. » Dicit et alia Scriptura: « Memento quia in medio laqueorum ingrederis². » Isti laquei inter quos ingredimur, non sunt in via: sed tamen sunt juxta viam. Quid formidas, quid metuis, si in via ambulas? Tunc time, si deseris viam. Nam ideo etiam permittitur inimicus ponere juxta viam laqueos, ne securitate exultationis via deseratur, et in insidias incidatur.

II. Via Christus humilis: Christus veritas et vita, Christus excelsus et Deus. Si ambules in humili, pervenies ad excelsum. Si infirmus humilem non asperneris, in excelso fortissimus permanebis. Quæ enim causa humilitatis Christi, nisi infirmitas tua? Valde enim et irremediabiliter te obsidebat infirmitas tua et hæc res fecit ut veniret ad te tantus medicus. Si enim vel sic ægrotares, ut tu posses ire ad medicum, poterat tolerabilis videri ipsa infirmitas. Sed quia tu ire non potuisti ad eum, ille venit ad te. Venit docens humilitatem, qua redeamus: quia superbia nos redire non sinebat ad vitam; et ipsa fecerat nos a vita recedere. Exaltatum enim humanum cor adversus Deum, et negligens in ipsa sanitate præcepta salutaria, decedit anima in infirmitatem: discat audire infirma quem contempsit fortis. Audiat ut surgat, quem sprexit ut caderet. Audiat tandem experimento edocta, quod præcepto noluit obtinere. Docuit enim eam miseria sua, quid mali sit a Domino fornicari. Recedere enim ab illo simplici et singulari bono, in istam multitudinem voluptatum, in amorem sæculi corruptionemque terrenam, fornicari est a Domino. Et quodam modo fornicantem allocutus est, ut rediret: sæpis-

¹ Psal. CX XXIX, 6. — ² Eccli. IX, 20.